

Tutkimus ja koulutus Orton

Tieteellinen tutkimus

Tieteellinen tutkimus on tärkeä osa Ortonin toimintaa. Työmme keskittyy tuki- ja liikuntaelsairauksien tutkimukseen. Tutkimusrekisterissä on tällä hetkellä noin 160 tutkimusta. Ortonin asiantuntijat osallistuvat hoitomenetelmien kehittämiseen ja tutkivat hoitojen ja kuntoutusmenetelmien vaikuttavuutta. Kansainvälisesti arvostettuja tuloksia on saavutettu erityisesti lasten ortopediassa, selän sairauksien hoidossa ja kuntoutuksessa sekä tietokoneavusteisessa kirurgiassa.

Tutkimustulokset julkaistaan terveystieteellisissä lehdissä ja tuloksista tiedotetaan mahdollisimman laajasti. Näin hyöty tulee sekä terveydenhuollon ammattilaisten että potilaiden käyttöön. Yhteistyö kansallisten ja kansainvälisten tutkimuslaitosten, sairaaloiden ja yhdistysten kanssa on tiivistä.

Orton saa sekä tieteelliseen tutkimukseen että lääkäreiden ja muiden tule -sairauksien hoidon ammattilaisten koulutukseen Evo -rahoitusta, jonka määrä on vuosittain noin 600 000 euroa.

Tieteellisen toiminnan tunnuslukuja 2005–2010

Tieteelliset artikkelit

• ulkomaisissa julkaisuissa	387 kpl
• kotimaisissa julkaisuissa	72 kpl
• muut ammatilliset artikkelit	111 kpl
• ORTON A-sarja, väitöskirjat	13 kpl
• Asiantuntijatehtävät	n. 700 kpl

Esimerkkejä tutkimus- ja kehityshankkeista vuonna 2011, joissa Orton on osallisena:

- diastrofista dysplasiaa sairastavien kuntoutustarve
- fyysisen kuormituksen vaikutus terveyteen
- hemofiilipotilaiden tekonivelleikkausten seurantatutkimus
- hermovauriokipuoireet fibromyalgiapotillailla
- neuroopaattisen kivun tutkimukset
- polven nivelsideleikkauksen tuloksellisuus
- selän rekisteritutkimus
- suomalaisten miesten terveys ja toimintakyky
- tekonivelen pysyvyys
- urheiluvammat suomalaisurheilijoilla
- ydinnaula
- yläraajaongelmien leikkaushoitojen vaikuttavuus

Koulutus

Orton Invalidisäätiö tarjoaa terveydenhuollon ammattilaisille jatko- ja täydennyskoulutusta ortopedian, fysiatrian, hoitotyön sekä kuntoutuksen aloilta. Koulutusohjelmassa on sekä ammatinharjoittamattomia suunnattuja että eri henkilöstöryhmien välisiä tiimityöskentelyä tukevia ohjelmia. Lääkäreille suunnatut seminaarit anotaan Helsingin yliopiston lääketieteelliset tiedekunnalta teoreettisiksi, kurssimuotoisiksi erikoistumiskoulutuksiksi.

Syksyllä on tulossa mm. kipuun, liikuntavammoihin ja kuormittavuuden hallintaan liittyviä seminaareja. Kotimaisten seminaarien lisäksi järjestämme 2-3 kansainvälistä seminaaria mm. ortopedian ja fysiatrian aloilta.

Lisätiedot:

leena.ristolainen@orton.fi (09) 4748 6639
leena.somerkoski@orton.fi (09) 4748 6212

Seminaariohjelmat ja ilmoittautuminen Ortonin kotisivuilla: www.orton.fi/koulutustapahtumia

Ortoosi helpottaa aivohalvauksesta toipumista

Noin 14 000 suomalaista sairastuu vuosittain aivoverenkiertohäiriöön, joka aiheuttaa suurimmalle osalle sairastuneista halvausoireita ja motorisen toimintakyvyn alenemistä. Oikeanlainen ortoosi voi helpottaa kipua ja edesauttaa halvauksesta toipumista.

Halvauksesta toipuminen vaatii aikaa ja pitkäjänteistä kuntoutusta. Aivohalvauksen tyypillisimpiin komplikaatioihin lukeutuvaa olkapääkipua voidaan helpottaa tukea antavalla ortoosilla.

- Olkapääkipu vaikuttaa potilaan toimintakykyyn ja elämäntilaan. Se voi johtaa myös rajoittuneeseen liikkumiseen, jolloin aktiivinen kuntoutusprosessi katkeaa. Oikean-

Oikeanlainen tuki lievittää aivohalvauspotilaan olkapääkipua, kertoo Respectan Piia Parikka.

Jalkineita kaikille jaloille

Jos tukevan, tilavan ja omaan jalkaan optimaalisesti istuvan jalkineen hankinta ei suostu tai toisesta ole helppoa, on Respectalla useita ratkaisuja ongelmaan.

Respecta tarjoaa laajan valikoiman erityisjalkineita niin aikuisille kuin lapsille. Mallisto ei ulkonäöllisesti poikkea juurikaan normaalista myymäläjalkinevalikoimasta, mutta ne tarjoavat kattavasti eri lestivaihtoehtoja, tukevuutta ja tilaa. Tehdasvalmisteiset jalkineet ovat suunniteltu jaloille, jotka tarvitsevat erityistä huomiota. Ne käyvät hyvin myös joka-päiväiseksi käyttökengäksi.

- Esimerkiksi reuma ja diabetes asettavat jalkineille omat vaatimuksensa. Oikein valituilla ja jalkaan sopivilla kengillä ja tukipohjallisilla voidaan ehkäistä vakavien on-

gelmien syntyä tasamalla kehon kuormitusta, Respectan jalkineiden ja tukipohjallisten tuotepäällikkö Timo Takkinenker too.

Alaraaja-analyysi paljastaa ongelmat

Timo Takkinen suosittaa esimerkiksi diabeetikkoja tarkistamaan jalkineidensa sopivuuden yhdessä asiantuntijan kanssa.

- Tuntopuutosten takia diabeetikko ei usein tunne kengän puristusta. Respectasta hankittavien jalkineiden lestityypin istuvuutta voidaan havainnollistaa erityisellä skannerilla, jolla jalkaterää voidaan verrata lestityypin ääriivoihin ja mittoihin. Yksi kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa. Alaraaja-analyysin yhteydessä jalkaterapeutti tutkii ja arvioi asiakkaan jalkaterän lihasten toiminnan, nivelten liikkuvuuden ja kartoittaa mahdollisia virheasentoja. Tulosten perusteella asiakkaalle voidaan suositella parhaiten sopivaa ratkaisua on se sitten yksilöllisesti valmistettavia tukipohjallisia, erityisjalkineita, kenkäohjausta, fysioterapiaa tai jotakin muuta.

Tervetuloa myymälään!

Respectan kattavasta erikoiskenkien valikoimasta löytyy sopiva jalkine ja tukipohjallinen monenlaisiin tarpeisiin. Ken-

lainen, tukea antava ortoosi lievittää kipua, sillä se estää kudosten venymisen kannatteleamalla yläraajaa ja kääntämällä sitä hieman ulkokiertoon, Respectan ortoosien tuotepäällikkö Piia Parikka kertoo.

Käteen ja olkapäähän

Respectan yläraajaortoosit on valmistettu hengittävistä ja miellyttävistä materiaalista. Olkapään lisäksi ortooseja on saatavilla myös mm. kaularankaan ja käteen. Tehdasvalmistetun yksilöllisesti valmistetun ortoosin avulla spastinen käsi saa tarvitsemaansa lepoa. Lievästi spastiseen käteen saattaa auttaa myös jämmäkki ranneruki.

- Valikoimassamme on runsaasti erilaisia tuotteita myös mm. hiirikäden ja tennisrynnäpään ongelmiin. Päätetyöskentelyä tekevien lisäksi niistä kärsivät usein myös muusikot.

Kipulevaan ranteeseen tai kyynärpäähän voi tulla rohkeasti hakemaan apua Respectan myymälästä, jossa työskentelevät apuvälineiden ammattilaiset auttavat oikean tuen valinnassa.

- Arvokkaampien tukien hankintaan voi hakea kotikunnastaan maksusitoumuksen. Yleensä sellainen myönnetään, jos tuki on välttämätön esimerkiksi työssä selviämisen kannalta, Piia Parikka ohjeistaa.

TARU SCHRODERUS

Ortoosi tukee, suojaa ja oikaisee

Respectalla on laaja valikoima erilaisia yläraajan, kaularangan, vartalon ja alaraajan tukia. Ortooseja käytetään tukemaan, oikaisemaan, suojaamaan, estämään ja korjaamaan kehon tai sen osan virheasentoja ja epämuodostumia sekä parantamaan kehon tai sen osan toimintaa.

Ortooseja eli tukia käytetään, kun tukirangan, lihaksiston, luuston tai hermoston toiminnassa on häiriöitä. Niillä myös korjataan virheasentoja. Respectan yksilöllisesti suunniteltuihin ja valmistettuihin ortoosiin kuuluvat korsetit, tukiliivit, kaulatuet ja kypärät sekä ylä- ja alaraajaortoosit. Tehdasvalmisteisiin ortoosiin kuuluvat lisäksi mm. selän tukiliivit sekä polvi- ja nilkkatuet.

kien hankintaan on hyvä varata etukäteen aika jalkoihin erikoistuneelta asiantuntijalta. Esimerkiksi Klaveness Medical jalkineet sovitetaan erityisellä sovituskalvalla, jonka avulla pystytään löytämään paras mahdollinen ratkaisu. Valikoimaan kuuluvat myös ortopediset mittajalkineet, jotka mahdollistavat pienten lestimuutosten, ulko- ja sisäpohjan muutostöiden, kuten korotusten, kiilausten ja keinupohjan rakentamisen osaksi jalkineen rakennetta. Kengät tilataan suoraan tehtaalta ja ne saa jalkaansa kuukauden kuluttua tilauksesta.

- Erikoiskenkien lisäksi myymälävalikoimaamme lukeutuvat mm. erilaiset tukipohjalliset sekä Klavenessin, Berke- manin ja MBT:n kengät, joita voi vapaasti tulla katsomaan ja kokeilemaan milloin tahansa yksin tai yhdessä asiantuntijan kanssa, Timo Takkinen kertoo.

Ps. Löydät Respectan jalkineet ja asiantuntijat nyt myös Facebookissa! Footbook-sivuilta saat ajankohtaisia tuote-, tarjous- ja tapahtumatietoja. Samalla voit kertoa mielipiteesi mm. FeelMax- ja MBT-kenkien vaikutuksista hyvinvointiisi.

TARU SCHRODERUS

Ortopedisen hoidon ja kuntoutuksen huippuyksikkö

Invalidisäätiö perustettiin vuonna 1940 Talvisodassa vammautuneiden hoitoa, kuntoutusta ja ammattikoulutusta varten. Historiallisesta lähtökohdasta toiminnan kiintopiste on siirtynyt tuki- ja liikuntaelsairauksien tutkimukseen, hoitoon ja kuntoutukseen sekä erityistukea tarvitsevien opiskelijoiden koulutukseen.

Alusta saakka säätiö on nittänyt mainetta alansa kehityksen eturintamassa: edelläkävijänä lääketieteellisessä tutkimuksessa, uusien hoitomenetelmien kehittämisessä ja käyttöönottamisessa sekä terveydenhuollon koulutuksen käynnistäjänä Suomessa.

Tämän päivän Invalidisäätiö on toimialansa kotimainen huippuyksikkö. Kiristyvästä kilpailutilanteesta huolimatta tavoitteemme on kasvaa ja kehittyä edelleen ortopedisen sairaalatoiminnan, yliopistotasoinen erikoissairaanhoito ja kuntoutuksen saralla. Toimintamme nojaa vahvasti tieteelliseen tutkimukseen, josta meillä on pitkät perinteet.

Veroviranomaisten ohjeiden muutosten takia Invalidisäätiö yhtiöitti sairaala- ja kuntoutustoimintansa. Vuoden 2010 alussa säätiöstä muodostui konserni, jolla on kolme osakeyhtiötä: säätiön kokonaan omistamat Sairaala Orton Oy ja Kuntoutus Orton Oy sekä Respecta Oy, josta Invalidisäätiöllä on enemmistöomistus. Invalidisäätiön yleishyödyllinen toiminta jatkuu Keskuspuiston ammattiopistossa sekä Tieteellisessä tutkimustoiminnassa ja terveydenhuollon ammattilaisten kurssitoiminnassa.

Yhtiöittämisen myötä olemme siirtyneet liikeyrityskulttuuriin, jonka tavoitteina ovat kasvu, tehokkuus ja tuloksellisuus. Toimintatapojen muuttaminen jatkuu edelleen. Jo tehtyjen muutosten avulla käyntiin saatu kehitys on vaikuttanut säätiön yleisnäkyviin, jotka ovat selvästi paremmat kuin vuosi sitten.

Liiketaloudellisista tavoitteista huolimatta säätiön yhtiöt jatkavat toimintaansa humanististen ja inhimillisyyttä korostavien periaatteiden mukaisesti, joihin ei lukeudu lyhytnäköinen voiton tavoittelu. Päämäärämme on vahvistaa asemaamme valtakunnallisena, kansallisena omistuksessa olevana terveydenhuollon ja ammatillisen erityisopetuksen huippuyksikkönä. Pyrimme tiivistämään yhteistyötämme julkisen sektorin kanssa ja vaalimaan erityistason osamistamme vaativissa kirurgisissa toimenpiteissä sekä moniammatillisessa kuntoutuksessa.

Uskomme, että parhaillaan käynnissä olevassa terveydenhuollon ja kuntoutuksen murroksessa Invalidisäätiöllä on erinomaiset edellytykset menestyä. Keskeinen sijainti, kansainvälisesti tunnustettu osaaminen ja vakiintuneet suhteet sairaanhoitopiireihin ovat suotuisia tekijöitä kehittäessämme toimintaa ja rakentaessamme Invalidisäätiön tulevaisuutta.

Tervetuloa osaviini käsiin.

Heikki Teittinen
Invalidisäätiö-konsernin toimitusjohtaja,
hallintotieteiden maisteri

Sairaala Ortonin jalkakirurginen osaaminen on maan huippua

Suomen Jalkakirurgiyhdistys perustettiin vuonna 2005 edistämään suomalais-ta jalkakirurgiaa. Yhdistyksen yksi perustajajäsenistä on Sairaalan Ortonin johtava yllääkäri, jalkakirurgi ja reumaortopedi **Marko Mykkänen**.

Yhdessä kollegansa jalkakirurgi ja ortopedi **Anu Mykkäsen** kanssa he muodostavat yksikön, joka vastaanottaa noin 1000 jalkavaivan takia kirurgin vastaanotolle hakeutunutta potilasta vuodessa. Heistä noin 200–300 kohdalla päädytään lopulta leikkaukseen.

- Ortonissa on mahdollista tehdä kaikki jalkakirurgiset operaatiot tekonivelleikkauksista vasaravarsleikkauksiin, urheiluvammojen korjausleikkauksiin, tapaturmien jälkitilojen hoitoon tai iän mukanaan tuomien kulumavikojen korjauksiin. Jalkakirurgisen leikkauksen jälkeen potilas saa Ortonista kuntoutumista tukevan fysioterapian sekä tarvittaessa myös esimerkiksi tukipohjalliset. Tällaista yhdistettyä eri alojen erikoisosaamista ei tässä laajuudessa ole muualla toteutettu, Mykkänen toteaa.

Jalkakirurgi Anu Mykkänen

Johtava yllääkäri Marko Mykkänen

Kirurgista ja konservatiivista hoitoa

Tyypillinen jalkakirurgin vastaanotolle hakeutuva asiakas on 40–60-vuotias nainen, jolla on luonnollisia iän mukanaan tuomia vaivoja kuten nivelrikosta, latuskajaloista tai vaivasenluusta. Samankäisten miesten ongelmina ovat yleisimmin vanhat urheiluvammat tai

muun vamman jälkeiset vaivat. Oman asiakasryhmänsä muodostavat synnyneiden, rakenteellisten vikojen takia vastaanotolle hakeutuvat potilaat.

Marko Mykkänen ja Anu Mykkänen hoitavat molemmat nilkan ja jalkaterän alueen ongelmia. Tämä vaatii jalan biomekaniikan tuntemista, jotta osataan valita oikeat hoitomenetelmät kuhunkin vavaan.

- Kirurgin ammatitaitoa on arvioida potilas kokonaisuutena ja selvittää ongelman perimmäinen syy. Suurin osa asiakkaistamme saa lääkärin vastaanotolta vaivaansa diagnosoim. Tämän jälkeen hoitoa jatketaan joko leikkauksen suunnittelulla tai konservatiivisesti. Konservatiivisessa hoidossa tarvitaan yhteistyötä fysioterapeuttien kanssa sekä toimintakykyä tukevien apuvälineiden hankintaa. Nämä ovat tarpeen myös leikkauksen jälkeen, jos siihen päädytään, Marko Mykkänen muistuttaa.

TARU SCHRODERUS

Olkapään kuntoutus vaatii aikaa ja kärsivällisyyttä

Vamman, leikkauksen tai toiminnan häiriön aiheuttamaa olkavaivaa voidaan hoitaa ilman kipua tehtävillä harjoitteilla. Kuntoutus vie aikaa, mutta tuottaa todistetusti tulosta.

Kuntoutus Ortonissa olkavammojen kuntoutuksen parissa jo 20 vuotta toiminut fysioterapeutti **Tarja Rantala** kertoo yksilöllisesti suunniteltavan fysioterapian pohjautuvan aina lääkärin tekemään diagnoosiin.

- Fysioterapeutti haastattelee potilasta ja tekee oman manuaalisen tutkimuksensa. Sen tavoitteena on etsiä hartiarienkaan toiminnan häiriöt, olkakivun syyt sekä selvittää keinot, joilla toimintaa parannetaan. Leikkauksen jälkeen olkapään kuntoutuksessa lähdetään aina liikkeelle kevyillä kivuttomilla harjoituksilla.

Olkakipu voi oireilla levossa, liikkeessä ja yöllä ja hankaloittaa siten elämää niin työssä kuin vapaa-ajallakin. Piinaava särky voi johtua mm. kulumasta, akuutista vammasta tai hermopinteestä ja pahentua huonosta ryhdistä, lavan heikosta lihashallinnasta, yläselän lihasten kireydestä ja olkanivelen rajoittuneesta liikkuvuudesta.

- Fysioterapeutti arvio koko ihmisen aina päästä varpaisiin. Kaikki vaikuttaa kaikkeen ja kivun aiheuttaja voi löytyä joskus yllättävästikin paikasta, Tarja Rantala toteaa.

Maalla ja vedessä

Olkapäivammasta kuntoutuminen vaatii sekä kuormitusta että lepoa. Tavoitteellinen ja nousujohteinen kuntoutus vie keskimäärin 6–12 kuukautta. Tarja Rantala sanoo, että kuntoutus on paljon muutakin kuin kerran viikossa tai harvemmin fysioterapeuttien kanssa tehtävää yhteistreenausta.

- Lihaksistoa voi kehittää myös arkisissa askareissa. Esimerkiksi kevyet kotityöt käyvät oikein tehtyinä mainiosti harjoittelusta.

Hän suosittelee lämpimästi myös vedessä tehtäviä harjoituksia, sillä niiden avulla harjoittelussa päästään suuriin toistomääriin kivuttomasti.

- Yläraaja painaa vedessä vain parisataa grammaa. Kun sen liikkuvuus lisääntyy ja toiminnallisuus kohenee, harjoittelussa voi hyödyntää veden antamaa vastusta tai muita kevyitä lisäpainoja.

Itsenäistä harjoittelua

Kuntoutuksen lisäksi fysioterapeutti osaa ohjeistaa asiakasta mm. nukkumista helpottavissa seikoissa. Kipeän yläraajan asentoa voi ohjata ja tukea tyyntyä niin, että nukkuminen on helpompaa. Työergonomiaan liittyvissä asioissa Ortonin asiakkaat voivat hyödyntää toimintaterapeutin palveluja.

- Oikeanlainen näppäimistö, hiiri ja kyynärtuki helpottavat näyrtöpöytäteellä työskentelyä, Rantala tietää.

Hän sanoo, että tapaamisen määrä asiakkaan ja fysioterapeutin välillä vaihtelee tapauskohtaisesti. Alussa ohjauskertoja voi olla useammin, mutta kun asiakas oppii tekemään harjoitteet oikein, hän voi siirtyä itsenäiseen harjoitteluun. Esimerkiksi vedessä tehtäviä harjoitteita voi tehdä Ortonin uima-altaassa omatoimisesti allasmaksun hinnalla.

- Säännöllinen kontrollissa käynti, vaikka harvemminkin, on silti tärkeää. Sen avulla sekä asiakas että fysioterapeutti voivat varmistua, että kehitystä tapahtuu riittävässä vauhdissa, Tarja Rantala muistuttaa.

TARU SCHRODERUS

Tehokasta kuntuttavaa jatkohoitoa

Kuntoutus Ortonin kuntoutuskursit ja -jaksot voivat liittyä monenlaisiin elämäntilanteisiin ja kuntoutustarpeisiin. Kuntoutusta annetaan erilaisille asiakasryhmille. Kuntoutus on aina tavoitteellista ja lähtee kuntoutujan yksilöllisistä tarpeista.

Kuntoutuspalvelujen valikoimamme on laaja ja palvelut voidaan toteuttaa monella eri tavalla, kuten käyntikertoina, avojaksoina ja laitospaikkoina tai niiden yhdistelminä.

Tehostettu kuntoutusjakso tai kuntouttava jatkohoito voi olla tarpeen tapaturmasta tai sairaudesta toipumisen tai toimintakykyä heikentäneen leikkauksen jälkeen. Intensiivinen kuntoutusjakso edistää toipumista sekä vahvistaa potilaan mahdollisuuksia palata omatoimiseen arkeen.

Kuntoutus Orton Oy
Lähtepolitiikka ja yksityisvastaanotot (09) 4748 2705
ma-to 8-16, pe 9-15
Endoproteesiohitoja (09) 4748 6799
puhelinaika arkisin 8–15
Osteoporosiohitoja (09) 4748 6236
puhelinaika arkisin 8–14
Hintatiedustelut ja kustannusarviot
Ostopalveluyksikkö (09) 4748 2280
Faksi (09) 4748 2709

Ammatillinen kuntoutus
TYK- ja Aslak-kuntoutus (09) 4748 6255
Työ- ja toimintakykyarviot (09) 4748 6471
Työhönpaluu- ja urasuunnittelupalvelut (09) 4748 6471

Polikliiniset palvelut
Kipuklinikka ja erikoislääkäreiden vastaanotot (09) 4748 2477
Fysio- ja toimintaterapia (09) 4748 6627
Hals-poliklinikka, Harvinaiset luusto- ja sidekudossairaudet (09) 4748 2544
ma-pe 9-15

OSKU-kuntoutus räätälöidään yksilöllisesti
Karl-August Lindgren on ollut mukana ideoimassa ja perustamassa Kuntoutus Ortoniin ns. OSKU-kuntoutuksen, joka yksilöllisesti suunniteltua ja jaksotettua kuntoutusta. Se on tarkoitettu henkilöille, joiden työ- ja toimintakyky on huomattavasti heikentynyt, eivätkä he ole hyötynneet aikaisemmista kuntoutustoitimenpiteistä.

OSKU tarjoaa runsaasti yksilöllistä kuntoutusta. Muista kuntoutuslinjoista se poikkeaa muun muassa siinä, että jakson aikana on mahdollista suorittaa diagnostisia tutkimuksia maksusitoumuksella (mm. MRI, fMRI, ANS-mittaus).

OSKU-kuntoutusprosessin kokonaistavoitteena on aiempaa parempi oire- ja elämäntilanne kaikilla elämän osa-alueilla. Kuntoutuksen etenemistä ja alkuvaiheessa laaditun kuntoutus suunnitelman toteutumista pyritään seuraamaan siihen asti, että kuntoutuja palaa työelämään ja selviytyä mahdollisimman hyvin itsenäisesti tai tukitoimin päivittäisessä elämässä.

OSKUn työntekijöiden erikoisosaamiseen lukeutuvat mm.:
• TOS (kaulan ja hartia-alueen toimintahäiriö)
• whiplash (niskan retkahdusvamman)
• lanneselän alueen ongelmat
• laaja-alaiset ongelmat tukiviivien ja liikuntaelimestössä
• kipuongelmat (mm. CRPS, neuropaattinen kipu)
• hypermobiliiteetti-ongelmat ja Ehlers-Danlos Syndrooma

Kuntoutus Orton

TOS-oireyhtymä vaivaa työikäisiä

Käsiensä ja sormien puutumiselle, voimattomuudelle, turvotukselle ja säteilevälle pääkivulle voi löytyä yhteinen nimittäjä. Kuntoutus Ortonissa työskentelevä lääkäri **Karl-August Lindgren** on rintakehän yläaukeaman toimintahäiriön eli TOS-oireyhtymän diagnosoiminen ja hoidon pioneiri.

- Tyypillinen vastaanotolleni tuleva potilas on keski-ikäinen, pääteyöskentelyä tekevä nainen, joka on huolissaan 4-5 sormensa puutumisesta. Hän saattaa kärsiä myös epämääräisistä niskahartiaseudun kivuista, jotka voivat tuntua myös rintakipuina. Aiemmin edellä mainittujen vaivojen epäiltiin

liittyvän synnyntänsä, rakenteelliseen poikkeavuuteen. Nykyisin niiden tiedetään johtuvan sinänsä vaarattomasta, toiminnallisesta häiriöstä, joka liittyy staattiseen työskentelyyn. Myös erilaiset onnettomuudet, kuten niskan retkahdusvammat, voivat myötävaikuttaa TOS:n kehittymiseen, Kuntoutus Ortonissa toimiva dosentti Karl-August Lindgren kertoo.

Huolellinen tutkimus

TOS oireyhtymässä on useimmiten kysymyksessä liikehäiriö rintakehän yläaukeaman alueella. Se voi aiheuttaa hermokudoksiin ärsytystä, mikä voi oireilla puutumisena ja voimattomuutena.

-Aivan ensimmäiseksi on ehdottoman tärkeää sulkea pois muut sairaustilat, jotka voivat aiheuttaa samantyyppisiä oireita. Tämä tarkoittaa radiologisten- ja neurofysiologisten tutkimusten tekemistä. Useimmiten em. tutkimustulokset jäävät kuitenkin negatiivisiksi, vaikka potilaalla voi olla toimintakykyä huomattavasti häiritsevää oireita. Hoitotulosten piteiden tulisi perustua huolellisen kliinisen tutkimuk-

Sairaala Orton

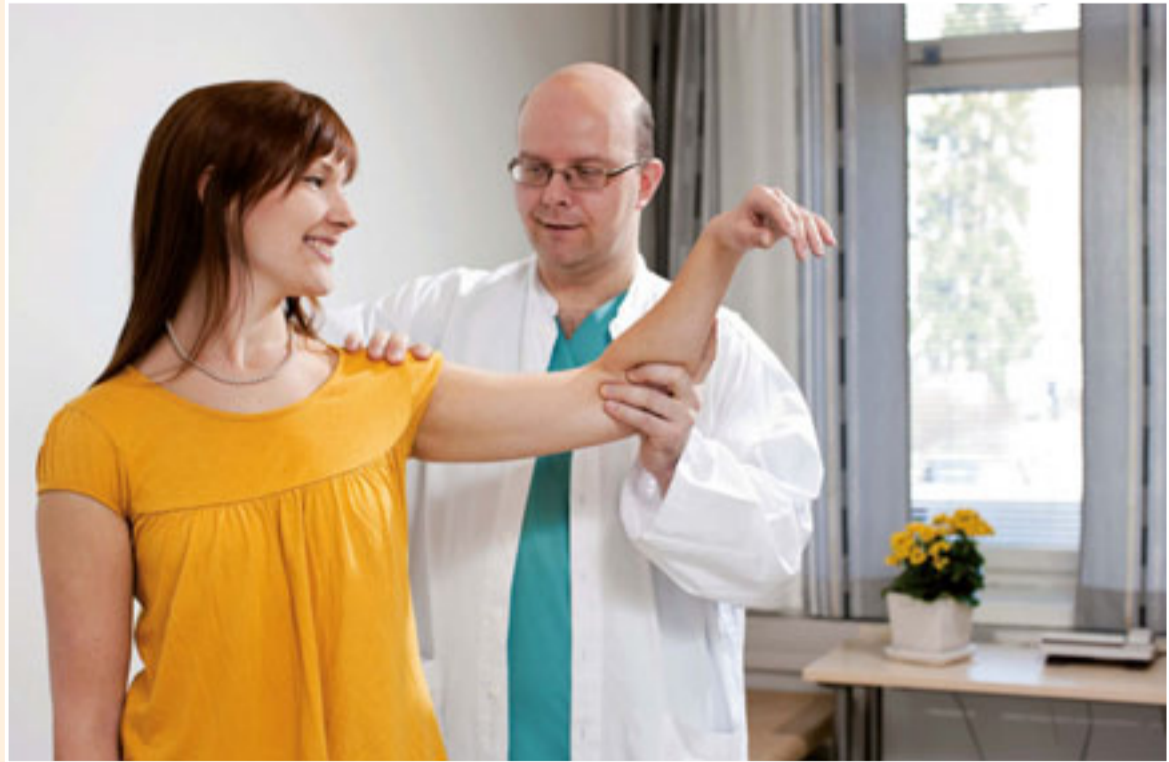
Yläraajakirurgian tiimiin kaksi uutta vahvistusta

Sairaala Ortonin yläraajakirurgian tiimi kasvoi maaliskuun alussa kolmihenkiseksi, kun käsikirurgit **LT Tove Palmgren-Soppela** ja **LT Eero Waris** liittyivät olkaortopedi, **LT Ilkka Sinisaaren** vetämään tiimiin.

- Leikkausosaamisemme vahvistui varsin nykyaikaisella tavalla, sillä sekä Tove että Eero hallitsevat mikrokirurgian ja ranteen alueen tähytyskirurgian. Jatkossa pystymme tekemään kaikki olka- ja käsikirurgiset operaatiot pikaista leikkaushoitoa vaativista akuuteista tapaturmista aina eri nivelten tähytyskiin ja vaativiin tekoniivelooperaatioihin asti, Ilkka Sinisaari kertoo.

Hän kertoo olkapään kipuilun olevan tavallisesti ikäänryvien vaiva, jonka synynä on yleensä kiertäjälavosimen jännerakenteen heikkeneminen ja jopa repeäminen. Vaurion ensisijainen hoitomuoto on useimmiten ohjattu lihaskuntoharjoitelle, jonka ohjeistuksen saa samassa talossa sijaitsevalta Kuntoutus Ortonista.

Mikäli kuntoutus ei tuo toivottua tulosta, olkapään toimintakyky ei kohene ennallean tai olkavarressa esiintyy yö-särkyä, tehdään tilanteen korjaamiseksi erilaisia tähytystoimenpiteitä. Viime vuonna Ortonissa tehtiin hieman yli 300 yläraajaleikkausta. Kahden uuden leikkaavan lääkärin myötä määrän odotetaan moninkertaistuvan tulevaisuudessa.

Olkakirurgi Ilkka Sinisaari vetää Sairaala Ortonin yläraajakirurgian tiimiä.

Arkielämään kahdessa kuukaudessa

- Nuorilla olkaongelmat johtuvat yleensä joko rakenteellisesta väljyydestä tai löysästä olkanivelestä, joka korostuu etenkin heittolajien urheilijoilla. Leikkaushoidon jälkeen arkielämään toipuu keskimäärin kahdessa kuukaudessa. Jääkiekon tai muun pallopelin pariin pääsee noin puolessa vuodessa.

Sairaala Ortonissa toimii Suomen ensimmäinen yläraajakirurgiaan keskittynyt leikkausyksikkö, jossa on satsattu jo vuosikymmeniä olka- ja käsikirurgiseen erikoisosaamiseen.
- Tiivis yhteistyömme Kuntoutus Ortonin kanssa takaa asiakkaallemme parhaan mahdollisen palvelun hoitoketjun alusta loppuun asti, Ilkka Sinisaari vakuuttaa.

YHTEYDET ORTONIIN

ORTON Invalidisäätiö

Tenholantie 10 (PL 29), 00280 Helsinki

Puh. (09) 4748 1

www.orton.fi

s-posti: etunimi.sukunimi@orton.fi

Sairaala Orton Oy

Ajanvaraus ja palveluneuvonta

Lähtepolitiikka ja yksityisvastaanotot (09) 4748 2705

ma-to 8-16, pe 9-15

Endoproteesiohitoja (09) 4748 6799

puhelinaika arkisin 8–15

Osteoporosiohitoja (09) 4748 6236

puhelinaika arkisin 8–14

Hintatiedustelut ja kustannusarviot

Ostopalveluyksikkö (09) 4748 2280

Faksi (09) 4748 2709

Palvelusopimukset

Sopimusohitaja Anne Ålander (09) 4748 6370

Kuntoutus Orton Oy

Lääkinnällinen kuntoutus

Kuntoutuskursit ja -jaksot (09) 4748 6258

(09) 4748 6319

Yksilöllisesti suunniteltu kuntoutus (09) 4748 6840

Ammatillinen kuntoutus

TYK- ja Aslak-kuntoutus (09) 4748 6255

Työ- ja toimintakykyarviot (09) 4748 6471

Työhönpaluu- ja urasuunnittelupalvelut (09) 4748 6471

Polikliiniset palvelut

Kipuklinikka ja erikoislääkäreiden

vastaanotot (09) 4748 2477

Fysio- ja toimintaterapia (09) 4748 6627

Hals-poliklinikka, Harvinaiset luusto- ja sidekudossairaudet (09) 4748 2544

ma-pe 9-15

Tutkimus ja koulutus Orton

Seminaariohjelma internetistä

www.orton.fi/koulutustapahtumia

Lisätiedot

leena.ristolainen@orton.fi (09) 4748 6639

leena.somerkoski@orton.fi (09) 4748 6212

Orton Rekrytointipalvelut

Avoimet työpaikat, yhteystiedot ja hakuohjeet

internetissä www.orton.fi.

Respecta Oy

Tenholantie 12, 00280 Helsinki

www.respecta.fi

s-posti: asiakaspalvelu@respecta.fi

Ajanvaraus 0207 649 749*

Myyntipalvelu 0207 649 748*

Huoltopalvelu 0207 649 747*

Apuvälineklinikat ja myymälät

seuraavilla paikkakunnilla:

Helsinki, Joensuu, Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Oulu,

Seinäjoki, Tampere, Turku, Vaasa

*matkaphuhelimesta 8,28 snt/puhelu + 17 snt/min (sis. alv 23%)

*lankaphuhelimesta 8,28 snt/puhelu + 7 snt/min (sis. alv 23%)